

novi dijelovi igrokaza; historijska je dimenzija proširena u smislu aktualnosti teksta, a ženske su uloge upotpunjene muškima. Izvođači i gledaoci kreću se prostorima Wolleraua — veća prostorna i vremenska pokretljivost pruža više mogućnosti za improvizaciju i jednih i drugih.

Takva koncepcija smišljena je da bi igranje ovog igrokaza postalo zajednički čin izvođača i gledalaca, jedan od aspekata njihovog aktivnog sudjelovanja u pokladnim zbivanjima, stanovnicima Wolleraua očito vrlo važnim.

Maja Povrzanović

Richard Jeřábek s kolektivem, Proměny jihomoravské vesnice. (Národopisné studie z Brumovic)

Univerzita J. E. Purkyne v Brně — filozofická fakulta, Spisy filozofické fakulty č. 237, Brno 1981, 191 str.

Skupina etnologa i folklorista, nastavnika, suradnika i studenata Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Brnu ispitivala je pod vodstvom Richarda Jeřábka između 1969. i 1977. godine južnomoravsko selo Brumovice. U ovom zborniku objavljen je dio rezultata, ali još ne kao sustavna monografija nego kao niz samostalnih priloga. To su redom: **Stanovništvo i njegova društvena struktura 1869—1930.** (autor Jan Krist, str. 23—44), **Stanovništvo i životni standard u sadašnjosti** (Jarmila Lidmilová, 45—58), **Nastambe** (Václav Frolec, 59—84), **Odjeća i odijevanje** (Alena Jeřábková, 85—100), **Narodna estetika i stvaralačka aktivnost** (Richard Jeřábek, 101—118), **Narodno pripovijedanje** (Oldřich Sirovátka — Marta Šrámková, 119—152) i **Pjevanje** (Dušan Holý, 153—174).

Slijede izvaci na ruskome (175—182) i njemačkom (183—189).

Brumovice su selo u južnoj Moravskoj, tipično zemljoradničko-vinogradarsko naselje (danas kolektivizirano), s preko 350 kuća i goto-

vo 1 200 stanovnika. Izabrane su zato što ih je poznati češki književnik i publicist Jan Herben (1857—1936, rođen u Brumovicama) češće opisivao u svojim djelima. Herbenove etnografske opservacije, danas stare već gotovo stotinu godina, umnogome nadopunjuju današnju sinkronijsku sliku dajući joj tako historijsku dimenziju. Stoga je taj zbornik dobrodošla ilustracija pokušaja integracije različitih pristupa, metoda i tehnika pri sustavnom terenskom ispitivanju jednoga konkretnog današnjeg sela a posebno pri ispitivanju promjena koje se zbivaju tako reći neposredno pred očima istraživača.

Teoretska ishodišta za ovu vrstu proučavanja suvremenoga sela objasnio je u uvodnoj studiji (**Národopisni studij današnjega sela**, 11—22) voditelj projekta R. Jeřábek. Jugoslavenskim je etnolozima Jeřábekov pristup već poznat iz njegova referata pročitanoga na 13. savjetovanju EDJ u Otočcu 1973. (objavljen u Etnološkom pregledu br. 12, 1974, str. 101—106 pod naslovom **K některým základním teoretickým, metodologickým a metodickým problémům národopisného studia družstevní vesnice**).

Vítomir Belaj

Lidová stavební kultura v československých Karpatech a přilehlých územích. Lidová kultura s současností, Svazek 7, Řídí Václav Frolec, Nakladatelství Blok, Brno 1981, 372 str.

Sedmi svezak zanimljive serije **Narodna kultura i sadašnjost** brnske naklade Blok posvećen je narodnoj graditeljskoj kulturi u čehoslovačkim Karpaticima i susjednim područjima. Njezin urednik Václav Frolec u uvodnom je članku obrazložio u čemu se sastoji interes modernog čovjeka za taj dio tradicijske baštine. Frolec ga vidi kao tri pravca. Prvi je znanstveni; nalazi se u nastojanju da se utvrde kulturno-historijski, kulturno-geo-